

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.5.165>

УДК 657.1:336.225:339.174:004

*Б. Р. Іваночко,
д. філос. з економіки,
асистент кафедри обліку і оподаткування,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5943-1097>*

*Р. В. Жолоб,
здобувач ступеня доктор філософії
за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування”,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-6689-7822>*

*М. В. Смушак,
к. е. н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-2074-9607>*

*Д. І. Шеленко,
д. е. н., професор, професорка кафедри підприємництва,
торгівлі та прикладної економіки,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9214-7258>*

*І. Ф. Баланюк,
д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8320-6383>*

**ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ВИТРАТ НА ЗБУТ В ЕЛЕКТРОННІЙ
ТОРГІВЛІ З ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ
ЕКОНОМІЧНОГО КОНТРОЛЮ І АНАЛІЗУ**

B. Ivanochko,
Doctor of Philosophy in Economics,
Assistant Professor, Department of Accounting and Taxation,
Vasyl Stefanyk Carpathian National University

R. Zholob,
Postgraduate student in Accounting and taxation,
Vasyl Stefanyk Carpathian National University

M. Smushak,
PhD, Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation,
Vasyl Stefanyk Carpathian National University

D. Shelenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of
Entrepreneurship, Trade and Applied Economics,
Vasyl Stefanyk Carpathian National University

I. Balaniuk,
Doctor of Economic Sciences, Professor,
Head of the Department of Accounting and Taxation,
Vasyl Stefanyk Carpathian National University

ACCOUNTING AND TAXATION OF SALES EXPENSES IN E-COMMERCE USING DIGITAL TOOLS FOR ECONOMIC CONTROL AND ANALYSIS

У статті досліджено теоретичні та практичні аспекти обліку й оподаткування витрат на збут в електронній торгівлі в умовах цифрової трансформації економіки. Встановлено, що електронна торгівля є динамічним видом господарської діяльності, який охоплює як внутрішні, так і міжнародні операції з реалізації товарів і послуг через цифрові платформи, онлайн-магазини та інші електронні канали комунікації. Підкреслено, що розвиток цифрових технологій і розширення маркетплейсів формують нові

підходи до організації господарських процесів, що безпосередньо впливають на систему обліку та оподаткування. Особливу увагу приділено структурі витрат, де витрати на збут займають значну частку та визначають загальну ефективність діяльності суб'єктів електронної торгівлі.

Проаналізовано особливості обліку витрат на збут залежно від організаційно-правової форми суб'єкта господарювання. Визначено, що у юридичних осіб такі витрати є складовою бухгалтерського та податкового обліку, впливають на формування фінансового результату та бази оподаткування, а також потребують належного документального підтвердження. Натомість у фізичних осіб-підприємців витрати на збут здебільшого використовуються в межах управлінського обліку та оцінки фактичної ефективності господарської діяльності. Обґрунтовано, що відсутність єдиної методології обліку витрат на збут у сфері електронної торгівлі ускладнює їх систематизацію, контроль і аналіз, незважаючи на однакову економічну природу таких витрат.

Досліджено роль цифрових інструментів економічного контролю та аналізу як універсального засобу підвищення ефективності управління витратами на збут незалежно від форми ведення бізнесу. Встановлено, що їх застосування забезпечує підвищення прозорості облікової інформації, оперативності її обробки та якості аналітичного забезпечення управлінських рішень. Використання цифрових технологій сприяє більш глибокій деталізації витрат за напрямками збуту, каналами продажу та іншими аналітичними параметрами. Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення методичних підходів до обліку, оподаткування та контролю витрат на збут в умовах подальшого розвитку електронної торгівлі та цифровізації економіки.

The article examines the theoretical and practical aspects of accounting and taxation of sales costs in E-commerce in the context of the digital transformation of the economy. It is established that E-commerce is a dynamic type of economic

activity that encompasses both domestic and international transactions for the sale of goods and services through digital platforms, online stores and other electronic communication channels. It is emphasized that the development of digital technologies and the expansion of marketplaces form new approaches to the organization of economic processes that directly affect the accounting and taxation system. Particular attention is paid to the structure of costs, where sales costs occupy a significant share and determine the overall efficiency of the activities of E-commerce entities.

The peculiarities of accounting for sales costs depending on the organizational and legal form of the business entity are analyzed. It is determined that for legal entities such costs are a component of accounting and tax accounting, affect the formation of the financial result and tax base, and also require proper documentary confirmation. In contrast, for individual entrepreneurs, sales costs are mostly used within the framework of management accounting and assessment of the actual efficiency of economic activity. It is substantiated that the lack of a single methodology for accounting for sales costs in the field of E-commerce complicates their systematization, control and analysis, despite the same economic nature of such costs.

The role of digital tools of economic control and analysis as a universal means of increasing the efficiency of sales cost management regardless of the form of business is investigated. It has been established that their use ensures increased transparency of accounting information, efficiency of its processing and quality of analytical support of management decisions. The use of digital technologies contributes to a deeper detailing of costs by sales areas, sales channels and other analytical parameters. The results obtained can be used to improve methodological approaches to accounting, taxation and control of sales costs in the context of the further development of E-commerce and digitalization of the economy.

Ключові слова: витрати на збут, електронна торгівля, облік, оподаткування, економічний контроль, цифрові інструменти, аналіз витрат, управлінський облік.

Keywords: sales costs, E-commerce, accounting, taxation, economic control, digital tools, cost analysis, management accounting.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах цифровізації економіки електронна торгівля набуває дедалі більшого значення у сучасних кризових умовах, пов'язаних із воєнними, економічними та логістичними викликами. Активне поширення онлайн-платформ, маркетплейсів, соціальних мереж і цифрових каналів комунікації сприяє розширенню масштабів електронної комерції як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках. Електронна торгівля представлена не лише внутрішнім продажем товарів, а й значною мірою пов'язана з імпортними операціями, міжнародною логістикою та експортною реалізацією продукції, що формує нові вимоги до організації обліку, оподаткування, економічного контролю й аналітичного забезпечення діяльності підприємств. У структурі витрат суб'єктів електронної торгівлі вагоме місце займають саме витрати на збут, які безпосередньо впливають на конкурентоспроможність, фінансові результати та ефективність господарської діяльності. До таких витрат належать витрати на логістику, транспортування, складське обслуговування, маркетинг, рекламу, просування товарів у цифровому середовищі, комісії маркетплейсів, оплату платіжних сервісів, обслуговування інтернет-платформ, клієнтську підтримку та інші супутні витрати. Водночас різноманітність видів витрат на збут, постійна зміна бізнес-моделей електронної торгівлі та використання каналів реалізації продукції істотно ускладнюють процеси їх обліку, контролю, аналізу й оподаткування.

Особливої актуальності набувають проблеми нормативно-правового регулювання облікових і податкових аспектів електронної торгівлі, оскільки

значна частина операцій здійснюється із використанням міжнародних цифрових платформ, електронних платіжних систем та різних форм ведення бізнесу. Поширеним є розмежування окремих напрямів діяльності між кількома суб'єктами господарювання, що ускладнює формування достовірної системи обліку витрат на збут і забезпечення належного економічного контролю за їх ефективністю та відповідністю податковому законодавству.

За таких умов важливого значення набуває використання цифрових інструментів економічного контролю та аналізу, які дозволяють автоматизувати процеси збору, обробки й узагальнення інформації про витрати на збут. Водночас розгалуженість каналів електронної торгівлі, значні обсяги інформаційних потоків і відсутність комплексних методичних підходів до інтеграції цифрових технологій у систему обліку та оподаткування ускладнюють практичну реалізацію економічного контролю й аналітичного забезпечення діяльності підприємств.

У зв'язку з цим виникає необхідність у розробці та вдосконаленні методичних підходів до комплексного ведення обліку й оподаткування витрат на збут в електронній торгівлі із використанням сучасних цифрових інструментів економічного контролю та аналізу, що забезпечить підвищення ефективності управління витратами, прозорості господарських операцій і якості прийняття управлінських рішень у сучасних умовах господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання обліку й оподаткування електронної торгівлі, а також економічного контролю та аналізу витрат на збут досліджувалися у працях таких науковців: Н. Проскуріна, А. Конєва, Г. Мацьків, Н. Райтер, Ю. Томашевський, Т. Наумова, О. Топоркова, І. Янчева, В. Фалдина, Н. Селіванова, А. Цапенко.

Зокрема, Н. Проскуріна та А. Конєва проаналізували існуючі трактування поняття «електронна комерція» та запропонували власне визначення, окресливши вплив цієї форми господарської діяльності на організацію бухгалтерського обліку й обґрунтувавши необхідність удосконалення нормативно-законодавчого регулювання та формування

відповідної науково-практичної бази [1]. Г. Мацьків, Н. Райтер, та Ю. Томашевський відобразили порядок формування витрат на створення віртуального бізнесу шляхом організації роботи веб-сайту підприємства та описали методику облікового відображення доходів, витрат і фінансових результатів підприємств у розрізі традиційної та електронної торгівлі [2]. Т. Наумова, О. Топоркова та І. Янчева встановили необхідність створення системи аналітичних рахунків для відокремленого обліку доходів і витрат операційної діяльності, одержаних (понесених) у системі традиційної та електронної торгівлі [3]. В. Фалдина встановила наявність кореляційної залежності між обсягом прибутку підприємницької структури і витратами на впровадження технологій електронної комерції [4]. Н. Селіванова, А. Цапенко зробили висновок щодо доцільності використання, при здійсненні електронної торгівлі, сучасних програмних продуктів для автоматизації трудомістких підрахунків та їх деталізації, а також делегування ведення бухгалтерського обліку спеціалістам [5]. Акцент на важливості застосування цифрових платформ у процесі обліку та оподаткування витрат на збут в електронній торгівлі зроблено П.Є. Матковським, Л.С. Сас, Д.І. Шеленко [6], на необхідності посилення контролю й координації бізнес-процесів наголошують І.Ф. Баланюк, Д.І. Шеленко, В.М. Якубів [7], на значенні обліково-аналітичного забезпечення для оцінювання втрат підприємств на підвищення ефективності управління звертають увагу В. Жук, М. Пугачов, О. Шпикуляк, Ю. Бездушна, Є. Попко [8].

Попри значну кількість наукових досліджень у сфері електронної торгівлі, недостатньо опрацьованими залишаються питання комплексного поєднання обліку, оподаткування, економічного контролю та аналізу витрат на збут в умовах цифровізації господарської діяльності. Потребують подальшого дослідження методичні підходи до облікового відображення й контролю витрат на збут, пов'язаних із міжнародними цифровими платформами, електронними платіжними системами, маркетплейсами та багатоканальною системою продажів. Недостатньо розробленими є також

підходи до інтеграції цифрових інструментів економічного контролю та аналізу у систему обліку й оподаткування підприємств електронної торгівлі. Це зумовлює необхідність формування комплексного методичного забезпечення управління витратами на збут у сучасних умовах розвитку електронної комерції.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження теоретичних і практичних аспектів обліку та оподаткування витрат на збут у сфері електронної торгівлі, а також обґрунтування методичних підходів до використання цифрових інструментів економічного контролю й аналізу для підвищення ефективності управління витратами та забезпечення достовірності обліково-аналітичної інформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Електронна торгівля є важливим видом господарської діяльності у сфері продажу товарів і послуг без фізичного контакту між продавцем і покупцем, що здійснюється через цифрові платформи, онлайн-магазини та інші електронні канали комунікації. У межах такої діяльності реалізуються як матеріальні товари з подальшою їх фізичною доставкою через логістичних операторів, так і нематеріальні продукти (цифрові товари, послуги, доступ до контенту тощо). Електронна торгівля формує специфічні умови здійснення господарських операцій, що зумовлює наявність особливостей у сфері бухгалтерського обліку та оподаткування, які потребують окремого методичного та нормативного регулювання. Ключовим питанням організації обліку витрат є поділ підрозділів управління продажем товарів за функціональним призначенням на збутові та маркетингові [9].

Основною відмінністю структури витрат суб'єктів електронної торгівлі є значна частка саме витрат на збут у загальному обсязі витрат підприємства. Це пов'язано зі специфікою організації продажів у цифровому середовищі, необхідністю просування товарів через онлайн-канали та забезпеченням логістичного супроводу реалізації продукції. До складу витрат на збут у сфері електронної торгівлі належать комісії за використання торговельних

платформ і розміщення товарів на відомих маркетплейсах, таких як Rozetka, Prom.ua та Epicentr, витрати на технічне обслуговування власних веб-сайтів, цифровий маркетинг, оплату рекламних послуг, логістичне забезпечення та втрати, пов'язані з доставкою товарів. Водночас значна різноманітність таких витрат і постійне зростання ролі цифрових каналів реалізації продукції ускладнюють процеси їх облікового відображення, контролю та податкового регулювання.

Ведення обліку електронної торгівлі має суттєві відмінності залежно від організаційно-правової форми суб'єкта господарювання: фізичні особи-підприємці (ФОП) можуть вести лише облік доходів для цілей оподаткування, тоді як юридичні особи здійснюють повноцінний бухгалтерський облік відповідно до вимог національних стандартів бухгалтерського обліку (НСБО) або Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) [10]. Відтак питання обліку витрат на збут в електронній торгівлі також має різні особливості залежно від системи оподаткування та організаційно-правової форми суб'єкта господарювання. У випадку діяльності юридичних осіб та суб'єктів господарювання на загальній системі оподаткування витрати на збут впливають не лише на бухгалтерський облік, а й на податкові розрахунки, оскільки беруть участь у формуванні фінансового результату підприємства, а відтак і бази оподаткування податком на прибуток. Крім того, окремі витрати на збут формують податковий кредит з податку на додану вартість, що потребує належного документального підтвердження та контролю. Водночас у разі застосування спрощеної системи оподаткування та відсутності реєстрації платником ПДВ витрати на збут впливають на управлінський облік, оцінку ефективності діяльності та рівень прибутковості підприємницької діяльності.

Облік і контроль витрат на збут у юридичних осіб на загальній системі оподаткування та у фізичних осіб-підприємців на спрощеній системі мають суттєві відмінності, зумовлені особливостями ведення бухгалтерського

обліку, порядком формування об'єкта оподаткування та рівнем впливу витрат на фінансові результати господарської діяльності (рис. 1).

Натомість для мікро- та малого бізнесу більш привабливою є діяльність у формі фізичної особи-підприємця. Така форма господарювання є простішою в адмініструванні, більш оптимальною з позиції податкового навантаження та може здійснюватися самостійно без залучення значної кількості працівників або сторонніх організацій. Однак облік витрат на збут у цьому випадку здебільшого має управлінський характер, що суттєво звужує можливості економічного контролю, аналітичного забезпечення та оцінки ефективності окремих напрямів збутової діяльності.

Юридична особа на загальній системі	ФОП на спрощеній системі оподаткування
• відображення всіх витрат на збут за дебетом 93 рахунку; • витрати відображаються в момент підписання первинного документу; • витрати на збут від постачальників-платників ПДВ дають право на формування податкового кредиту; • витрати на збут зменшують фінансовий результат та базу оподаткування податком на прибуток	• облік витрат на збут ведеться в довільній формі без використання плану рахунків; • визнання витрат не прив'язано до первинних документів; • витрати не впливають на розмір бази оподаткування; • мають вплив на прибуток тільки в управлінській звітності підприємця, якщо така складається

Рис. 1. Відмінності обліку витрат на збут залежно від форми ведення бізнесу

Джерело: розроблено авторами.

Тому наразі спостерігається відсутність єдиної методології обліку витрат на збут у сфері електронної торгівлі. Хоча за своєю економічною сутністю такі витрати є однаковими, вони мають різні облікові аспекти та

неоднаковий вплив на оподаткування залежно від форми організації господарської діяльності. Існують різні можливості здійснення економічного контролю й аналізу витрат на збут, а також рівня їх деталізації в обліковій системі. Разом з тим інформація про витрати на збут має важливе значення для прийняття управлінських рішень як юридичними особами, так і фізичними особами-підприємцями, оскільки дозволяє оцінювати ефективність збутової діяльності, рівень рентабельності та результативність окремих каналів продажу.

Використання сучасних цифрових технологій забезпечує автоматизацію облікових процесів, підвищує точність і швидкість формування облікових даних, а також розширює можливості для аналітичного оцінювання діяльності торгових підприємства [11]. Цифрові інструменти економічного контролю та аналізу виступають універсальним засобом підвищення ефективності управління витратами на збут, незалежно від організаційно-правової форми суб'єкта господарювання. Вони дозволяють формувати більш структуровану та прозору інформаційну базу для оцінки витрат, забезпечуючи єдині підходи до їх контролю та аналізу як для юридичних осіб, так і для фізичних осіб-підприємців.

Першим напрямом застосування цифрових інструментів економічного контролю та аналізу в електронній торгівлі є використання облікових програм [12]. Такі програмні рішення можуть застосовуватися як юридичними особами, так і фізичними особами-підприємцями, що забезпечує уніфікований підхід до фіксації господарських операцій. Для фізичних осіб-підприємців це фактично створює можливість ведення обліку на рівні, наближеному до повноцінного бухгалтерського обліку, хоча без обов'язкової підготовки та подання фінансової звітності. Це дозволяє здійснювати більш системний аналіз і контроль витрат на збут, однак потребує відповідного рівня знань у сфері бухгалтерського обліку, розуміння плану рахунків та, у ряді випадків, залучення фахівців, що хоча й часто практикується підприємцями, але ускладнює процес ведення обліку.

Наступним інструментом є використання управлінських таблиць у Excel або Google Sheets із застосуванням хмарних технологій. Даний підхід характеризується високою гнучкістю та можливістю індивідуального налаштування під потреби конкретного суб'єкта господарювання. Він забезпечує зручність у формуванні управлінських показників, зокрема грошових потоків (cash flow), а також у візуалізації та графічному представленні даних. Додатковою перевагою є можливість доступу до інформації з будь-якого пристрою та в будь-який час, що підвищує оперативність контролю й аналізу витрат на збут. Такі таблиці можуть інтегруватися як з даними бухгалтерського обліку, так і з внутрішніми управлінськими даними підприємств, що робить їх універсальним інструментом для обох форм ведення бізнесу, хоча потребує належного налаштування структури та логіки їх побудови.

Третім напрямом є використання спеціалізованих онлайн-сервісів для фінансового обліку та управління фінансами підприємства. Такі сервіси забезпечують комплексний контроль усіх фінансових потоків бізнесу з можливістю їх детальної категоризації за напрямками діяльності, проєктами, каналами продажу тощо. Прикладом можуть бути системи на кшталт Finmap, які інтегруються з банківськими рахунками та іншими обліковими системами, а також використовують алгоритми автоматичної класифікації доходів і витрат, зокрема на основі елементів штучного інтелекту.

Обґрунтовані нами програмні рішення є універсальними, оскільки можуть застосовуватися як юридичними особами як додатковий інструмент управлінського обліку для менеджменту, забезпечуючи оперативний доступ до фінансової інформації без прив'язки до формальної бухгалтерської звітності, так і фізичними особами-підприємцями як основний інструмент обліку та контролю витрат. У цьому контексті вони значно розширюють можливості управлінського економічного аналізу, дозволяючи здійснювати контроль витрат на збут у розрізі каналів продажу, клієнтів, часових періодів, сезонності, ефективності менеджерів та інших аналітичних параметрів, що

забезпечує більш глибоке та комплексне обґрунтування управлінських рішень.

Отже, застосування цифрових технологій створює передумови для подолання фрагментарності облікових підходів та підвищення обґрунтованості управлінських рішень у сфері електронної торгівлі.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У результаті дослідження встановлено, що в електронній торгівлі витрати на збут формують значну частину загальних витрат підприємств через специфіку онлайн-продажів, маркетингових витрат і логістики. Виявлено, що підходи до їх обліку різняться залежно від форми господарювання: у юридичних осіб вони є частиною регламентованого бухгалтерського та податкового обліку, тоді як у фізичних осіб-підприємців переважно використовуються в межах управлінського обліку. Показано, що така диференціація ускладнює формування єдиного підходу до контролю та аналізу витрат на збут. Водночас цифрові інструменти дозволяють частково подолати ці розбіжності та забезпечують більш системний підхід до збору й обробки інформації про витрати. Їх застосування підвищує можливості контролю ефективності збутової діяльності та якості управлінських рішень. У цілому цифровізація облікових процесів виступає практичним інструментом підвищення прозорості витрат на збут в умовах розвитку електронної торгівлі.

Подальші дослідження доцільно зосередити на формуванні єдиних методичних підходів до обліку витрат на збут для різних форм електронної торгівлі. Перспективним також є удосконалення механізмів інтеграції цифрових інструментів у систему обліку та аналізу з метою підвищення точності управлінської інформації. Окремого дослідження потребує питання автоматизації контролю витрат на збут із використанням сучасних цифрових технологій.

Література

1. Проскуріна Н.М., Конєва А.В. Електронна комерція: особливості системи бухгалтерського обліку. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-95>
2. Мацьків Г., Райтер Н., Томашевський Ю. Електронна комерція суб'єктів господарювання: обліково-аналітичний аспект. *Вісник Львівського національного університету природокористування. Серія економіка АПК*. 2024. №31. С. 74-79.
3. Наумова Т.А. Топоркова О.В., Янчева І.В. Організація обліку в системі електронної комерції. *Приазовський економічний вісник*. 2021. Вип. 3 (26). С. 153-158.
4. Фалдина В.В. Залежність обсягу прибутку підприємницької структури від витрат на впровадження технологій електронної комерції. *Наукові записки Львівського університету бізнесу і права*. 2020. Т. 26. С. 80-85.
5. Селіванова Н., Цапенко А. Особливості обліку і оподаткування діяльності фізичних осіб-підприємців в сфері інтернет-торгівлі. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. №1 (8). С. 447-462.
6. Матковський П.Є., Сас Л.С., Шеленко Д.І. Розроблення інформаційної та обліково-аналітичної платформи для сільськогосподарських виробників і споживачів. *Інтелект XXI*. 2021. № 6. С. 51-54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2021-6.9>
7. Баланюк І.Ф., Шеленко Д.І., Якубів В.М. Теоретичні аспекти контролю господарської діяльності підприємств. *Вісник Прикарпатського університету. Економіка*. 2009. Вип. 7. С. 86-90.
8. Zhuk V., Pugachov M., Shpykuliak O., Bezdushna Yu., Popko Ye. Application of accounting for the assessment of war losses for agribusiness enterprises of Ukraine. *Agricultural and Resource Economics*. 2023. № 9(3). pp. 197-215. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.03.09>
9. Шерер І., Белінська О. Сучасні підходи до організації обліку витрат на збут та маркетинг торговельного підприємства. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2019. №7-8. С. 162-174.

10. Баланюк І.Ф., Шеленко Д.І., Іваночко Б.Р., Жолоб Р.В., Банашкевич Т.П. Цифрові технології в управлінні, обліку та економічному контролі витрат в електронній торгівлі. *Ефективна економіка*. 2025. №11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.35%20>

11. Іваночко Б.Р., Баланюк І.Ф., Шеленко Д.І., Івасюк Н.Б., Банашкевич Т.П. Методологія наукових досліджень бухгалтерського обліку електронної торгівлі із застосуванням цифрових технологій. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №17. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17635470>

12. Савків У.С., Кузьмін Т.Л. Удосконалення ведення бухгалтерського обліку та формування звітності в умовах цифрової економіки. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2023. Вип.19. Т. 2. С. 97-95.

References:

1. Proskurina, N.M. and Koneva, A.V. (2021), “Electronic commerce: features of the accounting system”, *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 43/ <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-95>.

2. Matskiv, G., Raiter, N. and Tomashevsky Y. (2024), “Electronic commerce of business entities: accounting and analytical aspect”, *Visnyk Lvivskoho natsionalnoho universytetu pryrodokorystuvannya. Seriya ekonomika APK.*, vol. 31, pp. 74-79.

3. Naumova, T.A. Toporkova, O.V. and Yancheva, I.V. (2021), “Organization of accounting in the electronic commerce system”, *Pryazovsky ekonomichnyy visnyk*, vol. 3, no. 26, pp. 153-158.

4. Faldyna, V.V. (2020), “Dependence of the volume of profit of an entrepreneurial structure on the costs of implementing e-commerce technologies”, *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu i prava*. vol. 26, pp. 80-85.

5. Selivanova, N. and Tsapenko, A. “Peculiarities of accounting and taxation of the activities of individual entrepreneurs in the sphere of online trading”, *Acta Academiae Beregsasiensis*, vol. 1, no. 8, pp. 447-462.

6. Matkovsky, P.E., Sas, L.S. and Shelenko, D.I. (2021), “Development of an information and accounting and analytical platform for agricultural producers and

consumers”, *Intelekt XXI*, vol. 6. pp. 51-54. <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2021-6.9>).

7. Balaniuk, I.F., Shelenko, D.I. and Yakubiv V.M. (2009), “Theoretical aspects of control of economic activity of enterprises”, *Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Ekonomika*, vol. 7, pp. 86–90.

8. Zhuk, V., Pugachov, M., Shpykuliak, O., Bezdushna, Yu. and Popko, Ye. (2023) “Application of accounting for the assessment of war losses for agribusiness enterprises of Ukraine”, *Agricultural and Resource Economics*, vol. 9, no. 3, pp. 197-215. <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.03.09>.

9. Sherer, I. and Belinska, O. (2019), “Modern approaches to the organization of accounting for sales and marketing costs of a trading enterprise”, *Naukovyy visnyk Odes'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu*, vol. 7-8, pp. 162-174.

10. Balaniuk, I.F., Shelenko, D.I., Ivanochko, B.R., Zholob R.V., and Banashkevych, T.P. (2025), “Digital technologies in management, accounting and economic control of costs in electronic commerce”, *Efektyvna ekonomika*, vol. 11. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.35%20>.

11. Ivanochko, B.R., Balaniuk, I.F., Shelenko, D.I., Ivasyuk, N.B. and Banashkevych, T.P. (2025), “Methodology of scientific research on electronic trade accounting using digital technologies”, *Aktualni pytannya ekonomichnykh nauk*, vol. 17, available at: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17635470> (Accessed 29 April 2026).

12. Savkiv, U.S., Kuzmin, T.L. “Improving accounting and reporting in the digital economy”, *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*. vol. 19, no. 2, pp. 97-95.

Отримано редакцією журналу / Received: 14.05.26

Прорецензовано / Revised: 22.05.26

Дата публікації / Published: 26.05.26